

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Prawo finansowe
Wydział	Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej
Kierunek	Zarządzanie
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	6 PRK
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	studia niestacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	2
Rodzaj przedmiotu	fakultatywny
Liczba godzin ogółem	20 godz.
Cykl dydaktyczny	2023/2024 zimowy
Semestr studiów	5
Rok studiów	3
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Rok realizacji	2025/2026
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr Paweł Klimek (e-mail: pklimek@afm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład
5	20 godz. 2 ECTS

2. Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów ze zjawiskami procesów zachodzących w gospodarce finansowej państwa; pokazanie specyfiki gospodarki finansowej państwa i regulującego ją prawa finansowego; zwrócenie uwagi na siatkę pojęciową prawa finansowego regulującego finanse publiczne. Zapoznanie studentów z problematyką praktycznych możliwości stosowanych w działalności finansowej państwa oraz z obowiązującymi rozwiązaniami normatywnymi w celu nabycia przez absolwentów umiejętności interpretacji i stosowania przepisów regulującego finanse publiczne w praktyce zawodowej oraz przygotowania do dalszego samokształcenia się i realizacji w życiu zawodowym. Zapoznanie studentów z podstawami wymierzania i pobierania danin publicznych z uwzględnieniem siatki pojęciowej podstaw prawa i ekonomii; uzyskanie przez studentów podstawowych umiejętności z zakresu danin publicznych.
----	--

3. Wymagania wstępne

Brak.

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Wiedza: Ma pogłębioną wiedzę w zakresie prawa finansowego: 1. zna zakres normatywny, 2. Charakteryzuje szczegółowo podstawowe regulacje prawnofinansowe, 3. wskazuje powiązania prawa finansowego z innymi gałęziami prawa. Ma pogłębioną wiedzę o stosunkach społecznych i ekonomicznych poddawanych regulacji prawa finansowego oraz o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesu legislacyjnego. Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o kluczowych regulacjach w zakresie prawa finansowego, hierarchii źródeł prawa, wzajemnych relacjach finansowych pomiędzy organami władzy państwowej i samorządowej, treści stosunków prawnych, na które składają się uprawnienia i obowiązki podmiotów stosunków prawnofinansowych, formach aktywności organów podatkowych, skarbowych i kontroli finansowej; a w szczególności o prawie budżetowym, długu publicznym, gospodarce finansowej państwa i daninach publicznych takich jak podatki i składki. Zn zasady opodatkowania niezbędne dla rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, w szczególności w zakresie obsługi prawnej prowadzonej przez doradców podatkowych. Ma pogłębioną i wiedzę o źródłach i miejscu nauki prawa finansowego w systemie nauk prawnych oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk, w szczególności z nauką finansów publicznych i naukami o zarządzaniu.	EUK6_W1, EUK6_W2, EUK6_W3
U1	Umiejętności: Umiejętności: Korzysta z siatki pojęciowej prawa finansowego i swobodnie porusza się po niej, potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną w celu analizowania i interpretowania problemów społeczno-ekonomicznych. Samodzielnie dokonuje kwalifikacji prawnofinansowej różnych stanów faktycznych, umie dokonywać wykładni i stosować w praktyce przepisy prawa finansowego. Posiada umiejętność prezentowania rozbudowanej argumentacji, kierując się przy tym zasadami etycznymi, racjonalnie podejmuje dyskusję ze specjalistą w zakresie finansów i prawa finansowego (np. księgowym lub prawnikiem), w tym zwłaszcza o zakresie opodatkowania i oskładkowania działalności gospodarczej, zaprezentuje swoje argumenty. Rozumie mechanizmy społeczne, gospodarcze i polityczne determinujące treść prawa finansowego, przewiduje skutki regulacji normatywnych. Dokona subsumpcji stanu faktycznego. Posiada umiejętność analizy orzecznictwa sądowego oraz poglądów uznanych autorytetów wyrażanych w komentarzach i pracach naukowych. Ma umiejętność logicznej analizy pojęć prawnofinansowych; posługiwania się dyrektywami wykładni i wnioskowań oraz uzasadniania twierdzeń. Potrafi wskazać konsekwencje projektowanego aktu prawnego. Posiada umiejętność zespołowego analizowania zagadnień prawnych i prezentacji wniosków w zespołach specjalistów i zespołach interdyscyplinarnych. Potrafi stosować zasady i normy etyczne w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne. W efekcie nieco łatwiej planować mu własny rozwój zawodowy.	EUK6_U1, EUK6_U2, EUK6_U6

K1	Kompetencje społeczne: Kompetencje społeczne: Rozumie znaczenie przestrzegania prawa finansowego jako regulatora stosunków społecznych i istotnego faktora stosunków gospodarczych, a także ma świadomość konsekwencji tolerancji wobec naruszeń prawa. Rozumie potrzebę ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia. Ma przekonanie o potrzebie podejmowania działań mających na celu społeczne uświadomienie znaczenia profesjonalnej pomocy prawnej. Ma świadomość pełnionej roli społecznej związanej z możliwością pełnienia funkcji kierowniczych lub wykonywania zawodu zaufania publicznego, rozumie znaczenie działań mających na celu podnoszenie świadomości prawnej społeczeństwa. Znając poziom swoich kompetencji jest gotów do korzystania z pomocy ekspertów, docenia znaczenie współpracy w zespole interdyscyplinarnym i potrafi współdziałać w środowisku multidyscyplinarnym. Przejawia zainteresowanie problemami polityki legislacyjnej, rozumie konieczność ciągłego monitorowania zmian legislacyjnych i orzecznictwa. Jednocześnie ma świadomość potrzeby działań w sposób profesjonalny, w wyniku czego jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy.	EUK6_KS1, EUK6_KS2, EUK6_KS3, EUK6_KS4
-----------	--	--

5. Treści programowe

Wykład (20 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 5)
Wyk1	I. Zagadnienia ogólne. 2. Treść i zakres pojęć ogólnych, w szczególności: finanse, finanse publiczne, publiczna działalność finansowa, nauka finansów publicznych, 2. Szczegółowa charakterystyka podstawowych pojęć jak np.: prawo finansów publicznych, system finansowy, prawo finansowe oraz ich elementów składowych, 3. Publiczne podmioty finansowe, ich rodzaje i rola, 4. Polityka finansowa, założenia, cele i skutki, 5. Problematyka źródeł prawa finansowego w ujęciu teoretycznym i normatywnym, 6. Źródła prawa finansowego krajowego, unijnego i międzynarodowego, 7. Związki prawa finansowego z innymi działami prawa.
Wyk2	II. Prawo budżetowe. 1. Geneza i pojęcie instytucji budżetu, 2. Sposoby powiązania budżetu państwa z „budżetem” UE i funduszami UE, 3. Europejskie prawo budżetowe; 4. Omówienie podstawowych zasad budżetowych, ich znaczenia oraz zakresu stosowania w odniesieniu do budżetu państwa, 5. Formy organizacyjno-prawne jednostek sektora finansów publicznych oraz fundusze celowe, 6. Zagadnienia długu publicznego i deficytu budżetowego państwa i samorządu oraz źródeł ich finansowania, 7. Metody kontroli działalności w zakresie finansów publicznych, 8. Szczególne zasady związane z dotacjami (udzielenie i zwrot), 9. Zasady gospodarowania środkami publicznymi (równoprawności, terminowości, celowości, efektywności, obowiązek wskazania źródeł finansowania i skutków finansowych projektu ustawy, niepodatkowe należności budżetowe i możliwość ich potrącania), 10. Kontrola zarządcza i audyt wewnętrzny, 11. Sprawozdawczość budżetowa (rodzaje, terminy, absolutorium, rola NIK i RIO), 9. Zagadnienia ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, w szczególności źródeł ich finansowania.
Wyk3	III. Elementy konstrukcji najistotniejszych podatków i składek.

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M1	Analiza przypadków
M2	Analiza tekstów
M3	Burza mózgów
M6	Dyskusja
M10	Konwersatorium
M16	Praca w grupach
M18	Rozwiązywanie zadań
M20	Uczenie się w oparciu o problem

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
---------------------------	---------------------

Wykład	20 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
	30 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	50 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Ocena punktowa pytań uwzględniająca również częściowe poprawne odpowiedzi. Skala ocen dostosowana do ilości uzyskanych punktów z uwzględnieniem na określonych warunków uczestnictwa we warsztatach.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	22,5 - 25 punktów (lub odpowiedni %)
Na ocenę 4,5:	19,5 - 22 punktów (lub odpowiedni %)
Na ocenę 4:	16,5 - 19 punktów (lub odpowiedni %)
Na ocenę 3,5:	13,5 - 16 punktów (lub odpowiedni %)
Na ocenę 3:	10,5-13 punktów (lub odpowiedni %)

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. Gorgol A., Kus A., Smoleń P., Tyrakowski M., Wojewoda-Buraczynska K., Wójtowicz W. (red.), Zarys finansów publicznych i prawa finansowego, Wolters Kluwer Polska, Warszawa, 2020

Literatura uzupełniająca

1. Dzwonkowski H., Gliniecka J. (red.), Prawo finansowe, C.H. Beck, Warszawa, 2013

Publikacje prowadzącego

1. Funkcja psychologiczna podatku na przykładzie daniny solidarnościowej, [w:] J. Stanek (red.), Emocje i motywacja w prawie. Wybrane aspekty, Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2023, ss. 151-167
2. Wybrane problemy, koncepcje i wyzwania doradztwa podatkowego w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej, [w:] A. Gorgol (red.), Teoretyczne i praktyczne aspekty prawa finansowego. Problemy, koncepcje, wyzwania i rozwiązania, C.H.Beck, Warszawa 2020, ss. 199-207
3. Małopolsko-śląska akcja pomocy w wypełnianiu tzw. PIT-ów jako przykład przedsądowej i quasi-przedsądowej pomocy prawnej w obliczu reformy wymiaru sprawiedliwości, „Studia Prawnicze. Rozprawy i Materiały” 2019, nr 2(25), ss. 97-110
4. Wybrane aspekty jakości prawa finansowego a funkcje systemu opodatkowania dochodów w PRL, „Studia Prawnicze. Rozprawy i Materiały” 2017, nr 1, ss. 171-188
5. Abuse of tax law, [w:] V. Babčák, A. Románová, I. Vojníková (red.), Daňové právo vs. daňové podvody a daňové úniky. Tax Law vs Tax Frauds and Tax Evasion, vol. 1, Pavol Jozef Šafárik University in Košice. Faculty of Law, Košice 2015, ss. 261-271
6. Opodatkowanie dochodów a standardy konstytucyjne w międzywojniu, [w:] M. Grzybowski (red.), Państwo demokratyczne, prawne i socjalne. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Zbigniewowi Antoniemu Maciągowi, t. III, Studia Prawne, Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2014, ss. 339-355
7. Współpraca tarnogórszych JST z NGO's. Wnioski z przeprowadzonych badań, [w:] J. Gliniecka, E. Juchniewicz, T. Sowiński (red.), Finanse publiczne jednostek samorządu terytorialnego. Public finance of local government. Źródła finansowania samorządu terytorialnego we współczesnych regulacjach prawnych. Sources of local government financing in the light of modern regulations, CeDeWu, Warszawa 2014, ss. 327-335
8. Prawnofinansowe aspekty współpracy tarnogórszych j.s.t. z NGO's w latach 2012-2014, [w:] Z. Ofiarski (red.), XXV lat przeobrażeń w prawie finansowym i prawie podatkowym – ocena dokonań i wnioski na przyszłość, Uniwersytet Szczeciński. Wydział Prawa i Administracji, Szczecin 2014, ss. 269-278

9. Współpraca powiatu tarnogórskiego oraz tworzących go gmin miejskich z organizacjami pozarządowymi a racjonalizacja wydatków, [w:] W. Miemiec, K. Sawicka (red.), Instytucje prawnofinansowe w warunkach kryzysu gospodarczego, Lex a Wolters Kluwer business, Warszawa 2014, ss. 547-559
10. Prawnofinansowe instrumenty polityki prorodzinnej – postulat zmian inspirowanych brytyjskim systemem Child Trust Fund, „Studia Prawnicze. Rozprawy i Materiały” 2013, nr 1, ss. 133-150
11. Prawnofinansowe aspekty współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami niepublicznymi w realizacji zadań publicznych na przykładzie gminy – małego miasta (Kalety), [w:] J. Gliniecka, E. Juchniewicz, T. Sowiński, M. Wróblewska (red.), Prawo finansowe samorządu terytorialnego. Local Finance Law, CeDeWu, Warszawa 2013, ss. 165-175
12. Annuality Aspects in Polish Tax Law Against the Background of Specific British Legal Solutions, [w:] E. Ruśkowski, J. Stankiewicz, M. Tyniewicz, U. Zawadzka-Pąk (red.), Annual and Long Term Public Finances in Central and Eastern European Countries, Temida 2, Białystok 2013, ss. 411-417
13. Kontrola a nadużycie prawa w działalności gmin, „Finanse Komunalne” 2013, nr 4, ss. 61-67
14. Wybrane aspekty stosunków pomiędzy Polską a Wielką Brytanią w zakresie opodatkowania dochodów osób fizycznych, [w:] I. Mirek, T. Nowak (red.), Prawo finansowe po transformacji ustrojowej. Międzynarodowe i europejskie prawo podatkowe, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, ss. 389-398
15. Finansowanie kolejowych regionalnych przewozów pasażerskich w dobie kryzysu, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio H” 2012, vol. XLVI, ss. 351-359
16. Zasady opodatkowania dochodów w Czechach i Polsce, [w:] D. Czudek, M. Koziel (red.), Česko-polská právní komparatistika 2012. Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference Masarykova Univerzita. Česko-Polska Komparatistika Právna 2012. Praca zbiorowa z międzynarodowej konferencji, „Acta Universitatis Brunensis” 2012, nr 437, ss. 63-82
17. Elementy zapobiegające nadmiernym odliczeniom darowizn na gruncie podatków dochodowych, [w:] I. Czaja-Hliniak (red.), Nauka prawa finansowego po I dekadzie XXI wieku – Księga Pamiątkowa dedykowana Profesorowi Apoloniuszowi Kosteckiemu, Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków, ss. 449-463
18. Współpraca jednostek samorządu terytorialnego – stowarzyszenie czy związek?, „Finanse Komunalne” 2012, nr 5, ss. 13-20
19. Głos w dyskusji dot. Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Finanse Samorządu Terytorialnego po zmianach wprowadzonych przez ustawę z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych”, „Finanse Komunalne” 2012, nr 1-2, ss. 145-146
20. Public Finance and Autonomy of Teritorial Self-government Unit (Silesian Voivodeship) 1920-1939, [w:] G. Huklók, A. Patyi (red.), Public Finances – Administrative Autonomies, Universitas-Győr Nonprofit Kft., Széchenyi István University, Győr 2012, ss. 211-226
21. Prawnofinansowe przesłanki długu publicznego w gminie – małym mieście, [w:] J. Szołno-Koguc, A. Pomorska (red.), Ekonomiczne i prawne uwarunkowania i bariery redukcji deficytu i długu publicznego, Lex – Wolters Kluwer Business, Warszawa 2011, ss. 562-573
22. Możliwości podmiotowe rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych w Polsce a Wielkiej Brytanii, „Państwo i Społeczeństwo” 2011, nr 4, ss. 131-139
23. Nowoczesne metody w nauczaniu prawa, „Forum Doradców Podatkowych” 2011, nr 2 (131), ss. 4-5
24. Zwrot podatku dochodowego od osób fizycznych pracujących sezonowo w Wielkiej Brytanii, „Forum Doradców Podatkowych” 2011, nr 4 (133), ss. 16-17
25. Możliwość odliczenia 1% podatku dochodowego na rzecz fundacji korporacyjnych i społecznych, „Edukacja Prawnicza” 2011, nr 5 (125); Dodatek specjalny: „Klinika – Czasopismo Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych” 2011, nr 10 (14), ss. 21-23

Pomoce dodatkowe

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, ze zm.),
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.),
3. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2651, ze zm.),
4. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2647, ze zm.),
5. Ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2540, ze zm.),
6. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1570, ze zm.),
7. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1230, ze zm.),
8. Ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 208, ze zm.),
9. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2561, ze zm.),
10. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. prawo przedsiębiorców (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 221, ze zm.).

10. Informacje dodatkowe dla studentów

Brak.

11. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

dr Paweł Klimek (e-mail: pklimek@afm.edu.pl)